

Brüsszel, 2024. április 19.
(OR. en)

8957/24

SOC 284
GENDER 66
ECOFIN 450
JAI 637

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	7623/1/24 REV 1
Tárgy:	Tervezet – A Tanács következtetései: A nők gazdasági szerepvállalása és pénzügyi függetlensége: út a nemek közötti érdemi egyenlőséghez – Jóváhagyás

1. Az elnökség elkészítette „A nők gazdasági szerepvállalása és pénzügyi függetlensége: út a nemek közötti érdemi egyenlőséghez” című tanácsi következtetések tervezetét.
2. A következtetések a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) „*Financial independence and gender equality: joining the dots between income, wealth and power*” (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség: a jövedelem, a vagyon és a hatalom összefüggéseinek feltárása) című jelentésén alapulnak, melyet a 9019/24 dokumentum tartalmaz.
3. A következtetéseket a szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport tagjai megvizsgálták a munkacsoport 2024. február 29-i, március 18-i és április 12-i ülésén.
4. Az e feljegyzés mellékletében foglalt szövegtervezetről elvi megállapodás született.

5. Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy:

- nyugtázza az EIGE jelentését, melyet a 9019/24 dokumentum tartalmaz, és
 - jóváhagyás céljából továbbítsa az e feljegyzés mellékletében foglalt következtetéstervezetet az EPSCO Tanács 2024. május 7-i ülésére.
-

**A nők gazdasági szerepvállalása és pénzügyi függetlensége:
út a nemek közötti érdemi egyenlőséghez
- Tervezet – A Tanács következtetései¹**

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY

1. a nemek közötti egyenlőség és az emberi jogok központi helyet foglalnak el az európai értékek között. A nők és férfiak közötti egyenlőség az Európai Uniónak a Szerződéseiben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapelve;
2. az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017-ben kihirdetett szociális jogok európai pillérében foglalt 2., 3., 9. és 15. elv elismeri az egyenlő esélyek és a nemek közötti egyenlőség – ezen belül az egyenlő bánásmód és a munkaerőpiaci részvétel, a foglalkoztatási feltételek, a szakmai előmenetel, valamint a nyugdíjjogosultság megszerzése tekintetében is megnyilvánuló esélyegyenlőség, továbbá az egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás –, emellett pedig a munka és a magánélet közötti egyensúly fontosságát;
3. az ENSZ által a Nők Negyedik Világkonferenciáján, 1995-ben elfogadott Pekingi Cselekvési Platform „A nők és a gazdaság” – a nők gazdasági függetlenségének előmozdítását is magában foglaló – kérdéskörét (F terület) a tizenkét kritikus problématerület egyikeként azonosította. Kimondta továbbá, hogy e problématerület tekintetében a kormányoknak és más szereplőknek aktív és látható politikát kell előmozdítaniuk a nemi dimenzió valamennyi szakpolitikában és programban való érvényesítésére vonatkozóan;

¹ A Pekingi Cselekvési Platform végrehajtásának felülvizsgálatával összefüggésben megfogalmazott következtetések, különös tekintettel a következő kritikus problématerületre: F (A nők és a gazdaság).

4. a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezmény – amelynek minden tagállam részes fele – intézkedések elfogadására szólít fel a nőkkel szemben a gazdasági élet területén – különösen a banki kölcsönökkel, a jelzáloghitelekkel és a pénzügyi hitelek egyéb formáival kapcsolatban – tapasztalt megkülönböztetés kiküszöbölése érdekében,

EMLÉKEZTETVE ARRA, HOGY

5. a Tanács 2019-ben felkérte az Európai Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy mozdítsák elő a nők gazdasági függetlenségét és a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedést, valamint hogy „többek között a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó meglévő mutatók vizsgálatával és adott esetben újak kidolgozásával, a nemek szerinti bontásban végzett adatgyűjtés, valamint a nemek közötti egyenlőség terén elért eredmények nyomon követését szolgáló statisztikai módszerek és elemzések kidolgozásával törekedjenek arra, hogy az európai szemeszter folyamatának különböző szakaszaiban határozottabban összpontosítsanak a nemek közötti egyenlőségre”²;
6. a Tanács 2023-ban felkérte az Európai Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy ismerjék el a fizetett és a nem fizetett ápolási-gondozási munkát, valamint hogy „ösztönözzék az uniós források és alapok mozgósítását és hatékony felhasználását az európai gondozási stratégia, valamint a tartós ápolás-gondozásról, illetve a kisgyermekkorai nevelésről és gondozásról szóló tanácsi ajánlás végrehajtásának támogatása érdekében, hogy mindez előmozdítsa az ápolási-gondozási rendszerek holisztikus, személyközpontú és közösségi alapú modellekre való átállását, mégpedig a gondozás értékének jobb elismerése, valamint az előítéletek és a nemi sztereotípiák felszámolása érdekében”³;

² 14938/19.

³ 16094/1/23 REV 1.

7. a Tanács 2023-ban felszólította továbbá az Európai Bizottságot, hogy „biztosítsa, hogy a nemek közötti, makacsul fennálló különbségek megszüntetése érdekében a nemek közötti egyenlőség szempontjai beépüljenek az uniós költségvetés végrehajtásába, többek között különösen a nemek közötti egyenlőségnek és a nők gazdasági szerepvállalásának az előmozdítását célzó intézkedések finanszírozása révén, összhangban a többéves pénzügyi kereten belüli, vonatkozó kiadási programokkal, továbbá az Európai Bizottság arra szolgáló módszertanának maradéktalan végrehajtása révén, hogy az uniós költségvetésben nyomon lehessen követni a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kiadásokat”, továbbá hogy „biztosítsa, hogy a Bizottság valamennyi jelentésében nemek szerint lebontott statisztikák szerepeljenek”⁴;
8. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló rendelet kiemeli, hogy be kell ruházni a stabil ellátási infrastruktúrába, mégpedig „a nemek közötti egyenlőség, a nők gazdasági szerepvállalásának biztosítása, a reziliens társadalmak létrehozása, a túlnyomóan nőket foglalkoztató ágazatokra jellemző bizonytalan körülmények elleni küzdelem, a munkahelyteremtés ösztönzése, a szegénység és a társadalmi kirekesztés megelőzése érdekében, valamint a bruttó hazai termékre (GDP) gyakorolt pozitív hatás érdekében, mivel lehetővé teszi, hogy több nő végezzen fizetett munkát”⁵;
9. a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) által készített, a nemek közötti egyenlőség Európai Unióban megállapított gazdasági hozadékairól szóló tanulmány szerint a nemek közötti egyenlőség növelése – többek között a nők gazdasági szerepvállalásának előmozdítása révén – 2050-re a GDP akár 9,6%-os növekedéséhez vezethet az EU-ban⁶,

⁴ 9684/23.

⁵ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁶ *Economic benefits of gender equality in the European Union (A nemek közötti egyenlőség gazdasági hozadékai az Európai Unióban)*, 2. o.

MEGÁLLAPÍTVA, HOGY

10. a „boldogulás a nemek közötti egyenlőségen alapuló gazdaságban” stratégiai prioritásként szerepel az Európai Bizottság 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiájában, amely kiemeli, hogy „a nőknek és a férfiaknak – teljes sokszínűségükben – egyenlő esélyekkel kell rendelkezniük a boldoguláshoz és a gazdasági függetlenséghez, az egyenlő értékű munkáért járó egyenlő bérezéshez, a forráshoz jutáshoz és ahhoz, hogy tisztességes nyugdíjakban részesüljenek”⁷;
11. „*Financial independence and gender equality: joining the dots between income, wealth and power*” (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség: a jövedelem, a vagyon és a hatalom összefüggéseinek feltárása) című jelentésében az EIGE adatokkal alátámasztva mutatja be az EU-ban a nemek között a pénzügyi függetlenség terén fennálló egyenlőtlenségeket – különös hangsúlyt fektetve a pénzügyi függetlenség fogalmának eddigi meghatározásaira –, valamint elemzi az anyagi függőség káros következményeit, köztük a gazdasági bántalmazást is⁸;
12. az EIGE a nők gazdasági és pénzügyi szerepvállalása alatt olyan folyamatot ért, amelynek során „a nők megszerzik a saját életük feletti rendelkezést és irányítást, és képesek lesznek stratégiai döntéseket hozni”. A pénzügyi függetlenséget az EIGE úgy határozza meg, mint a jövedelmet, a vagyont és a rendelkezést/irányítást magában foglaló, többdimenziós fogalmat, hogy ezáltal átfogóbban lehessen megragadni a nemek közötti egyenlőtlenség számos aspektusát;

⁷ Lásd: 6678/20.

⁸ EIGE (2024): *Financial independence and gender equality* (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség, 9019/24 dokumentum, ix–xiv. és 15. o.).

13. továbbra is fennállnak a nemek közötti tartós egyenlőtlenségek – a nők rovására – a foglalkoztatás, a bérek, a keresetek és a jövedelem – azon belül a nyugdíjak –, valamint az ápolás-gondozás, a vagyon és a hitelhez jutás terén⁹. Ezek az egyenlőtlenségek a nemek közötti horizontális és vertikális szegregációból, valamint a nők alacsonyabb munkaerőpiaci részvételéből fakadnak. A nők – a nemekkel kapcsolatos akadályok és a nemi sztereotípiák miatt – felülreprezentáltak a részmunkaidős foglalkoztatásban és az alacsonyan fizetett ágazatokban;
14. a nem fizetett ápolás-gondozási és házimunkának a nők és a férfiak közötti egyenlőtlen megoszlása szintén hátrányosan hat a nőkre, mivel hátráltatja egyenlő részvételüket a munkaerőpiacon, valamint negatívan hat a keresetükre és a pénzügyi függetlenségükre¹⁰. 2022-ben a nemek közötti bérszakadék az EU-ban továbbra is mintegy 12,7% volt. Az EIGE becslése szerint a 18–60 éves egyedülálló felnőttek esetében a nemek közötti vagyoni különbség nyolc tagállamban mért átlaga 32% (az egyes országokra vonatkozó becslések 8% és 49% között mozognak¹¹). Eközben a nemek között a nyugdíjak terén fennálló – 2022-ben 26,1%-osra becsült – egyenlőtlenség növeli a nők kiszolgáltatottságát a szegénység kockázatának kitettek arányának vonatkozásában;
15. az EIGE tanulmánya szerint a nemek között a foglalkoztatás, a bér, a fizetség, a jövedelem és a vagyon terén fennálló egyenlőtlenségek különösen markánsak a nők bizonyos csoportjainál: ide tartoznak az egyszülős háztartásban élő, az idősebb, a migráns háttérrel rendelkező és az eltartott gyermekekkel élő nők¹². A nők egyéb kiszolgáltatott csoportjai közé tartoznak az erőszakos cselekmények női áldozatai, a roma és a fogyatékkal élő nők, valamint az Oroszország ukrajnai agressziós háborúja és a világ más részein zajló erőszakos konfliktusok elől menekülő nők;
16. a jelentés azzal a következtetéssel zárul, hogy a pénzügyi függetlenség egyrészt egy adott életszakaszhoz kapcsolódó kérdés, másrészt viszont ördögi kör: „a pénzügyi függetlenség hiánya megnehezíti azon lehetőségek kiaknázását, amelyek révén a pénzügyi függetlenség megszilárdulhatna”¹³;

⁹ EIGE (2024): *Financial independence and gender equality* (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség, 9019/24 dokumentum, 78. o.).

¹⁰ EIGE (2023): *A Better Work–Life Balance: Bridging the gender care gap* (Jobb egyensúly a munka és a magánélet között: a nemek közötti gondozási szakadék áthidalása).

¹¹ EIGE (2024): *Financial independence and gender equality* (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség, 9019/24 dokumentum, 35. o.).

¹² EIGE (2024): *Financial independence and gender equality* (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség, 9019/24 dokumentum, 79. o.).

¹³ ugyanott, 63–64. o.

17. a 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentés szerint az adóügyi tervezés előmozdíthatja a nemek közötti nagyobb egyenlőséget a munkaerőpiacon, többek között a közös adóztatás megszüntetése révén, mivel az EU-ban a második keresők 78%-a nő. A jelentés kiemeli, hogy a közös progresszív adórendszerek negatívan befolyásolhatják a második keresők munkaerőpiacra való belépését és a ledolgozott munkaóráik számát azáltal, hogy magas marginális adóterhet teremtenek¹⁴. Ennélfogva az adózás – amint azt az EIGE is megerősíti – jelentősen kihat a nők pénzügyi függetlenségére¹⁵;
18. a pénzügyi függetlenség hiánya növeli a szegénység, illetve a társadalmi kirekesztődés kockázatát a nők esetében, és az a feltételezés, hogy a háztartáson belüli erőforrások egyenlően oszlanak meg, elfedheti a szegénységben és nélkülözésben élők nemek közötti egyenlőtlenségeinek valódi mértékét;
19. a jövedelmekre vonatkozóan jelenleg hozzáférhető statisztikák nem teszik lehetővé a nemek közötti egyenlőség teljes körű elemzését, mivel nem tartalmazznak a háztartások egyes tagjaira vonatkozó adatokat, illetve nem tükrözik a nők és a férfiak közötti különbségeket¹⁶. Hiányzik a vagyona és a megtakarításokra vonatkozó adatok bontása is. Ebből adódóan a nők háztartáson belüli jövedelem-részarányát jellemzően túlbecsülik, a szegénység és az anyagi nélkülözés nőkre jelentett kockázatát pedig alábecsülik;

¹⁴ 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentés, 57. o.

¹⁵ EIGE (2024): *Financial independence and gender equality* (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség, 9019/24 dokumentum, xii–xiii. és 54–56. o.).

¹⁶ Eurostat *EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – monetary poverty of elderly people* (Unió statisztikák a jövedelmekről és életkörülményekről (EU-SILC) módszertan – jövedelmi szegénység az időseknél).

20. végezetül az EIGE tanulmánya megállapítja, hogy a pénzügyi függéshez egy sor negatív kimenetel társul: ilyen a rosszabb fizikai és mentális egészségi állapot, valamint az oktatásban, a fizetett foglalkoztatásban és a vállalkozói tevékenységekben való részvétel lehetőségeinek csökkenése. Emellett a nőknek a partnerüktől való pénzügyi függése megakadályozhatja a nőket abban, hogy kilépjenek az erőszakos kapcsolatokból vagy véget vessenek azoknak, ez pedig növeli annak kockázatát, hogy kapcsolati partnerük részéről erőszak éri őket. Az Eurostat által készített, a nemi alapú erőszakról és az interperszonális erőszak egyéb formáiról szóló uniós felmérés rávilágít a gazdasági bántalmazás elterjedtségére: a nők 4–18%-a számolt be arról, hogy partnerük megtiltotta nekik, hogy munkát vállaljanak, vagy kizárólagos ellenőrzést gyakorol a család pénzügyei felett és túlkontrollálja a kiadásait;
21. e következtetések a Tanács, a Bizottság és az Európai Parlament, valamint az e területen érdekelt felek által végzett korábbi munka és az általuk tett politikai vállalások alapján, többek között a mellékletben felsorolt dokumentumok figyelembevételével készültek,

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, hogy hatáskörükkel összhangban:

22. szisztematikusan integrálják a nemek közötti egyenlőség szempontját a gazdasági és pénzügyi politikák és jogszabályok terén, különösen a következők révén:
- a) a nők munkaerőpiaci részvételének további javítása, különös tekintettel azokra, akik be kívánnak lépni vagy vissza kívánnak térni a munkaerőpiacra, illetve ott kívánnak maradni, mégpedig például adó- és kedvezményrendszerek kialakításával – mindenekelőtt ösztönzők bevezetése és a visszatartó tényezők megszüntetése révén –, különösen a második keresők esetében. Ebbe beletartozhatnak többek között a közös adóztatással¹⁷ kapcsolatos intézkedések, amelyeket a 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentés is megemlít;
 - b) a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő támogatás biztosítása a nők számára a munkaerőpiacra való belépésük vagy visszatérésük megkönnyítése érdekében, például a munkaerőpiacon a nők szerepvállalásának ösztönzését és készségeik fejlesztését célzó képzési programok révén;
 - c) további kutatások előmozdítása és a nemekre lebontott adatok rendelkezésre állásának javítása a költségvetési politikák területén, valamint a háztartásokon belüli egyenlőtlenségek értékelésére és okaik felfejtésére vonatkozó lehetőségek feltárása. Amennyiben az megvalósítható és releváns, az adatokat életkor, fogyatékosság, a háztartás összetétele vagy származás szerint is le kell bontani;
 - d) a nemek közötti a gondozás terén fennálló egyenlőtlenség kezelése a nem fizetett ápolási-gondozási munka és a háztartási feladatok nők és férfiak közötti egyenlő megosztásának előmozdításával, különösen hozzáférhető, megfizethető és magas színvonalú kisgyermekkorai nevelési és gondozási, valamint tartós ápolás-gondozási infrastruktúra és szolgáltatások biztosításával, összhangban a kisgyermekkorai nevelésről és gondozásról, valamint a tartós ápolás-gondozásról szóló tanácsi ajánlásokkal;
 - e) a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő elemzéssel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje a házasságokra és az együttélési rendszerekre, illetve azok felbontására alkalmazandó jogi keretek és vagyoni jogi rendszerek terén, szem előtt tartva különösen a nők és férfiak pénzügyi függetlenségére gyakorolt hatásukat és a gazdasági bántalmazás kockázatát;

¹⁷ 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentés, 12. és 57–58. o.

- f) törekvés annak biztosítására, hogy a nyugdíjrendszerek integrálják a nemek közötti egyenlőség szempontját, és elegendő és megfelelő lefedettséggel és juttatási szintekkel bírjanak ahhoz, hogy méltányosak legyenek és segítsenek megelőzni az időskori szegénységet és a társadalmi kirekesztődést, figyelembe véve különösen azon személyek helyzetét, akik eltartottak gondozása érdekében megszakították szakmai pályafutásukat vagy betegszabadságon voltak. Fontos, hogy az ilyen rendszerek figyelembe vegyék a jelenkori társadalom fejlődését, és abban az együttélés változó formáit a nemek közötti egyenlőség fokozása érdekében, mindeközben megőrizve a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát;
 - g) az egyéni jövedelemre, valamint a háztartások közötti, illetve a háztartásokon belüli transzferekre vonatkozó, nemekre lebontott adatok gyűjtésének és elemzésének előmozdítása és fejlesztése;
 - h) olyan stratégiák ösztönzése, kidolgozása és végrehajtása, amelyek valamennyi ágazatban javítják a nemek közötti egyensúlyt a döntéshozatalban, ideértve különösen a nők számának a gazdasági és pénzügyi szakpolitikai, valamint döntéshozatali folyamatok valamennyi szakaszában és szintjén történő növelésére irányuló stratégiákat;
23. biztosítsanak olyan oktatási és képzési lehetőségeket, amelyek lehetővé teszik valamennyi – változatos helyzetekben és körülmények között élő – lány és fiú, nő és férfi számára, hogy bővítsék végzettségüket és képzettségüket – azon belül pénzügyi tájékozottságukat –, vagy mélyítsék el azt annak érdekében, hogy javuljanak jövőbeli kilátásaik a pénzügyi függetlenség biztosítása és fenntartása terén;

24. mozdítsák elő a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő, egész életen át tartó tanulási és képzési lehetőségeket, amelyek célja a pénzügyi és digitális ismeretek, valamint az olyan készségek, mint a számolni és olvasni tudás javítása a nők számára bármely életkorban, többek között tanulószereződéses gyakorlati képzések, online képzések vagy más olyan tanulási pályák révén, amelyek – többek között interszekcionális szempontból is – figyelembe veszik a különböző hátrányokat, amelyekkel a nők szembesülhetnek (pl. a munkaerőpiacról való kirekesztődés, a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés vagy azok ismeretének hiánya, a hatalom és az ellenőrzés hiánya, valamint a nemek közötti digitális szakadék);
25. támogassák az olyan intézkedéseket, amelyek előmozdítják a nők vállalkozói készségét, a vállalkozások női tulajdonlását és a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférésüket – többek között kifejezetten ezzel a témával foglalkozó, társaktól való tanulásra épülő programok révén;
26. mozdítsák elő mind a magán-, mind az állami szektorban a munkaerőpiac, valamint a szociális, a pénzügyi és az oktatási terület intézményei és szereplői közötti összehangolt együttműködést annak érdekében, hogy a nemek közötti egyenlőség szempontjából átfogóbb képet alkossanak a pénzügyi függetlenség és magatartás szempontjából lényeges tényezőkről (azaz a nyugdíjjogosultságok megszerzéséről; a nemi alapú erőszak kockázatáról, beleértve a gazdasági bántalmazást is; a pénzügyi diverzifikációs stratégiákról és kockázatokról stb.);
27. mozdítsák elő a magánszektor részvételét az esélyegyenlőségnek és a nők gazdasági szerepvállalásának előmozdításában, többek között a nemek közötti egyenlőséget és a befogadást előnyben részesítő munkakörnyezetek létrehozása, valamint a nők pénzügyi függetlenségének előmozdítását célzó egyéb intézkedések révén;
28. biztosítsák, hogy a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló, küszöbön álló irányelvben¹⁸ előírt, a nemi alapú erőszak elleni cselekvési tervek tartalmazzanak célzott intézkedéseket a gazdasági bántalmazás felszámolására és a nők társadalmi és szakmai visszailleszkedésben való támogatására irányulóan;

¹⁸ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről (COM (2022) 105).

29. biztosítsák a gazdasági erőszak és a kényszerítésen alapuló kontroll valamennyi formájának megelőzésére irányuló nemzeti szakpolitika összehangolt irányítását, többek között például az egyik partner által a másik partner beleegyezése nélkül a háztartás terhére felvett hitelek, valamint az azt terhelő adósságok problémájának kezelésére irányuló intézkedéseket;
30. mozdítsák elő a minőségi és hozzáférhető pénzügyi és foglalkoztatási tanácsadási szolgáltatások rendelkezésre állását a kapcsolati erőszak áldozatai számára, különösen azok számára, akik gazdasági bántalmazásnak vagy erőszaknak voltak kitéve;
31. növeljék a tudatosságot a pénzügyek intim kapcsolatokon belüli kezelésének egészséges, erőszakmentes és egyenrangú megközelítésével kapcsolatosan, különösen a fiatalok körében;
32. biztosítsák a gazdasági erőszakra, illetve annak a pénzügyi függőséggel és függetlenséggel való összefüggéseire irányuló, a nemek közötti különbségeket szem előtt tartó kutatást, valamint az ezekre vonatkozó, nemekre lebontott adminisztratív és felmérési adatok gyűjtésére, elemzésére és közlésére irányuló munkát, figyelembe véve a nők elleni erőszakkal kapcsolatos adatgyűjtésnek a nők elleni erőszakról szóló, küszöbön álló irányelvben foglalt minimumszabályait;

FELKÉRI AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT ÉS A TAGÁLLAMOKAT, hogy saját hatáskörüknek megfelelően, valamint a szociális partnerek szerepét és autonómiáját tiszteletben tartva:

33. erősítsék meg azokat az intézkedéseket, amelyek a Pekingi Cselekvési Platform célkitűzéseinek elérését, valamint az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjének végrehajtását biztosítják, az alábbiak révén:
- a) törekedjenek a nemek közötti bérszakadék megszüntetésére, többek között a bérek átláthatóságáról szóló irányelv időben történő és hatékony átültetése és végrehajtása révén;
 - b) alkalmazzák a nemek közötti egyenlőség kettős megközelítését, a konkrétan a nemek közötti egyenlőség megteremtésére irányuló szakpolitikák és intézkedések végrehajtásával, valamint a nemi dimenzió érvényesítésének a szociális, pénzügyi és gazdasági politikákba, programokba és költségvetésekbe való szisztematikus integrálásával annak érdekében, hogy ezeken a területeken feltárják és hatékonyan csökkentsék a nemek közötti különbségeket;
 - c) dolgozzanak ki a nők gazdasági szerepvállalására és pénzügyi függetlenségére vonatkozó tanácsokat vagy iránymutatásokat és terjesszék azokat, valamint alakítsanak ki releváns tájékoztató kampányokat az érintett szervezetek, például az egyenlőséggel foglalkozó szervek vagy szakértők e tekintetben történő bevonásával;
 - d) javítsák továbbra is a munka és a magánélet közötti egyensúlyt a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv, az európai gondozási stratégia, továbbá a kisgyermekkorú nevelésről és gondozásról, valamint a tartós ápolás-gondozásról szóló tanácsi ajánlások hatékony végrehajtása és alkalmazása révén, mindenekelőtt a nők munkaerőpiaci részvételének megkönnyítése céljából;
 - e) mérlegeljék további intézkedések meghozatalát a gazdasági bántalmazás elleni fellépés érdekében, azzal az átfogóbb céllal, hogy ténylegesen felszámolják a nemi alapú erőszak és megkülönböztetés valamennyi formáját, különösen a többszörös megkülönböztetést, beleértve az interszekcionális megkülönböztetést is;
34. mozgósítsák elő a kapcsolati erőszak áldozatait támogató intézkedéseket, beleértve a pénzügyi függetlenségük fenntartását vagy megszerzését segítő – például a munkahelyük megtartását vagy fizetett munkahelyi szabadságot biztosító – intézkedéseket;

35. a szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal (SPC) és a Foglalkoztatási Bizottsággal (EMCO) együttműködve munkálkodjanak az egyéni vagyona vonatkozó adatok harmonizált és rendszeres gyűjtésének kialakításán, nemek és más interszekcionális társadalmi jellemzők szerinti bontásban, valamint mérleljék annak lehetőségét, hogy ezek az adatok a jövőben beépítik az EU-SILC-be;
36. a vonatkozó uniós felmérésekbe építsenek be az egyéni szintű jövedelmekre és kiadásokra, a jövedelem-összevonásra és a jövedelemmegosztásra vonatkozó kérdéseket, nemek és a jövedelem típusa szerinti, illetve adott esetben más releváns változók szerinti bontásban;
37. tartsák szem előtt és terjesszék a nemi alapú erőszakról és az interperszonális erőszak egyéb formáiról szóló, az Eurostat által koordinált és az EIGE és az Európai Alapjogi Ügynökség (FRA) által támogatott uniós felmérésen alapuló, hamarosan elkészülő európai tanulmány eredményeit;
38. segítsék elő az egymástól való tanulást és mozdítsák elő a bevált gyakorlatokat a nők gazdasági szerepvállalásának és pénzügyi függetlenségének előmozdításában, valamint a gazdasági bántalmazás problémájának kezelésében részt vevő szereplők körében;
39. folytassák a nemi sztereotípiák, a szexizmus, valamint a nemi szerepek és nemi normák elleni küzdelmet, beleértve azokat is, amelyek a pénzügyi döntéshozatal terén általában meghatározó szerepet ruháznak a férfiakra; valamint támogassák az olyan célzott programokat, amelyek célja, hogy bevonják a férfiakat és a fiúkat a nemi sztereotípiák és a nemi alapú megkülönböztetés elleni küzdelembe. Mozdítsák elő a nem fizetett ápolási-gondozási és házimunka nők és férfiak közötti, sztereotípiáktól mentes, egyenlő elosztását. Ösztönözzék a lányokat, fiúkat, nőket és férfiakat arra, hogy a képességeiknek és készségeiknek megfelelően, ne pedig nemi sztereotípiák alapján válasszanak oktatási területet és foglalkozást, hogy ezáltal növekedjen a férfiak aránya az olyan szakmákban, mint az ápolás-gondozás és a kisgyermekkorú nevelés – ahol a nők jelenleg felülreprezentáltak –, valamint hogy fokozódjon a nők részvétele a STEM¹⁹ területein;

¹⁹ Természettudományok, technológia, műszaki tudományok és matematika.

FELKÉRI AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY:

40. támogassa a nők pénzügyi függetlenségének kérdésével – mint a jövedelmet, a vagyont és a rendelkezést/irányítást magában foglaló, többdimenziós koncepcióval – kapcsolatos kutatásokat, hogy átfogóbban lehessen megragadni a nemek közötti egyenlőtlenség számos aspektusát;
41. dolgozzon standard mutatók kialakításán a pénzügyi függetlenség nyomon követésére az EIGE-vel együttműködésben és az Eurostat közreműködésével, az SPC és az EMCO keretében folytatott megbeszélésekre tekintettel. Építse be a gazdasági bántalmazásra vonatkozó releváns mutatókat a nemi alapú erőszakra és a kapcsolati erőszakra irányuló esetleges jövőbeli uniós szintű felmérésekbe;
42. támogassa a tagállamokat a nemek közötti egyensúlynak a gazdasági és pénzügyi politikában és döntéshozatalban történő javítását célzó hatékony stratégiák kidolgozásában és végrehajtásában, különösen a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és a kapcsolódó intézkedésekről szóló irányelv helyes végrehajtásának és alkalmazásának nyomon követése révén;
43. továbbra is támogassa a tagállamokat a tekintetben, hogy a nemzeti adókedvezmény-rendszerek milyen módon működhetnek a második keresők foglalkoztatását ösztönző vagy az ellen ható tényezőként²⁰, többek között olyan kezdeményezések révén, amelyek célja a második keresőkre nehezedő egyenlőtlen adózási terhek csökkentése, mint például a személyijövedelemadó-rendszerek egyénre szabásának előmozdítása;
44. javítsa a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését az EU gazdaságpolitikáiban, többek között az európai szemeszter keretében;
45. mozgítsa elő a további kutatást és állítson össze nemekre lebontott adatokat az ápolási-gondozási ágazatról, az ápolási-gondozási igényekről és szakmákról, valamint a formális és informális gondozók helyzetéről és munkakörülményeiről, az európai gondozási stratégiával összhangban;

²⁰ 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentés, 57–58. o.

Lásd például:

Rastrigina, O., Verashchagina, A.: *Secondary earners and fiscal policies in Europe* (Második keresők és adópolitikák Európában), az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóságának megbízásából készített tanulmány, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2015, webcím: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a48ea2ce-7eef-4106-afe2-692a9de13d5e>; és az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósága: *The Macro-Economic Benefits of Gender Equality* (A nemek közötti egyenlőség makrogazdasági előnyei) Economic Brief, 71. szám, 2022. március, webcím: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e1e9946c-6b83-4df5-ae38-8baadeb22bee_en?filename=eb071_en.pdf.

46. továbbra is kísérje figyelemmel a nemek között a bérek és a nyugdíjak terén fennálló különbségek csökkentését célzó jogszabályok, szakpolitikák és intézkedések tekintetében elért eredményeket a meglévő folyamatokra – különösen a nyugdíjak megfelelőségéről szóló, háromévente kiadott jelentésre – építve, és folytassa az e területre vonatkozó bevált gyakorlatok megosztását;
47. támogassa a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő oktatási és képzési programok finanszírozását a pénzügyi ismeretek és készségek – többek között a számolni tudás és a pénzügyi és digitális jártasság – javítása érdekében, a nőkre és lányokra összpontosítva;
48. indítson tájékoztató kampányokat a bérek átláthatóságáról szóló irányelvben és a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvben foglalt új munkavállalói jogokról annak biztosítása érdekében, hogy a polgárok ismerjék és gyakorolhassák jogait;
49. kövesse nyomon az előrehaladást és a tájékozottságot, és ossza meg a bevált gyakorlatokat a nemek közötti különbségek kezelésére irányuló szakpolitikákkal kapcsolatban, különösen a megfelelő minimumjövedelemlről szóló tanácsi ajánlás és az európai gondozási stratégia – ezen belül a kisgyermekkorai nevelésről és gondozásról és a tartós ápolásról-gondozásról szóló tanácsi ajánlás –, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyról, a minimálberről és a bérek átláthatóságáról szóló irányelvek tekintetében;
50. folytassa a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiában azonosított területeken megkezdett munkát, és biztosítsa, hogy a nemek közötti egyenlőség előmozdítására vonatkozó hosszú távú stratégiai kötelezettségvállalás 2025 után is fennmaradjon és tovább erősödjön, mégpedig határozott intézményi nyomon követés alapján, amely magában foglal egy, az uniós szintű prioritásokat meghatározó és a nemzeti szintű fellépés irányítójaként szolgáló új stratégiát.

Hivatkozott források

1. EU intézményközi dokumentum

Európai Bizottság – Főtitkárság: *A szociális jogok európai pillére*, Kiadóhivatal, 2017,
<https://data.europa.eu/doi/10.2792/95934>

A 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentés (6073/24)

2. Uniós jogszabályok

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1158 irányelve (2019. június 20.) a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúlyról és a 2010/18/EU tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 188., 2019.7.12., 79. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2381 irányelve (2022. november 23.) a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és a kapcsolódó intézkedésekről (HL L 315., 2022.12.7., 44. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/970 irányelve (2023. május 10.) a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről (HL L 132., 2023.5.17., 21. o.)

3. Tanács

A Tanács 2019. június 13-i következtetései a nemek közötti bérszakadék megszüntetéséről: kulcsfontosságú szakpolitikák és intézkedések (10349/19)

A Tanács 2019. október 24-i következtetései a jóléti gazdaságról (13432/19)

A Tanács 2019. december 10-i következtetései – A nemek közötti egyenlőséget biztosító gazdaságok az EU-ban: A következő lépések (14938/19)

A Tanács 2020. december 1-jei következtetései – A nemek közötti bérszakadék kezelése: a fizetett munka és a nem fizetett ápolási-gondozási munka megbecsülése és megosztása (13584/20)

A Tanács ajánlása a megfizethető és magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférésről (HL C 476., 2022.12.15., 1. o.)

A Tanács ajánlása a kisgyermekkori nevelésről és gondozásról: a 2030-ra vonatkozó barcelonai célok (HL C 484., 2022.12.20., 1. o.)

A Tanács 2023. június 12-i következtetései a nemek közötti egyenlőség dimenziójának a szakpolitikákban, programokban és költségvetésekben való általános érvényesítéséről (9684/23)

A Tanács 2023. november 29-i következtetései az egész életre kiterjedő gondozási rendszerekben a holisztikus, személyközpontú, közösségi és nemi dimenzióval bíró támogatási modellekre való átállásról (16094/1/23 REV 1)

4. Európai Bizottság

Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia (6678/20) (Bizottsági hivatkozás: COM(2020) 152 final)

A gondozókra és a gondozásban részesülőkre összpontosító európai gondozási stratégia (2022) (Bizottsági hivatkozás: COM(2022) 440 final)

A Bizottság 2012/504/EU határozata (2012. szeptember 17.) az Eurostatról

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről (COM(2022) 105 final)

EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – monetary poverty of elderly people (Unió statisztikák a jövedelmekről és életkörülményekről (EU-SILC) módszertan – jövedelmi szegénység az időseknél), Eurostat, 2022

Gender Pension Gap by age group (Nemek közötti nyugdíjszakadék korcsoportok szerint), Eurostat, 2022

Gender pay gap statistics (Statisztikák a nemek közötti bérszakadékról), Eurostat, 2023

5. Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE)

Gender Impact Assessment: Gender Mainstreaming Toolkit (Nemi szempontú hatásvizsgálat: a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének eszköztára), 2016

Economic benefits of gender equality in the European Union (A nemek közötti egyenlőség gazdasági hozadéka az Európai Unióban), 2023

A Better Work–Life Balance: Bridging the gender care gap (Jobb egyensúly a munka és a magánélet között: a nemek közötti gondozási szakadék áthidalása), 2023

Financial independence and gender equality: joining the dots between income, wealth and power (Gazdasági függetlenség és a nemek közötti egyenlőség: a jövedelem, a vagyon és a hatalom összefüggéseinek feltárása) (9019/24)

6. Egyesült Nemzetek Szervezete

A Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform (A nemek közötti egyenlőségre és a nők társadalmi szerepének megerősítésére vonatkozó ENSZ-menetrend)

Az ENSZ egyezménye a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről (CEDAW)
